

ระเบียบปฏิบัติ

เรื่อง การคัดกรองที่ห้องฉุกเฉิน

รหัส ER - 001

	ชื่อ - สกุล/ ชื่อทีม	ตำแหน่ง	ลายมือชื่อ	วัน/เดือน/ปี
ผู้จัดทำ	น.ส.มนัสนันท์ อินวัฒนา	หัวหน้างานอุบัติเหตุ-ฉุกเฉิน		5 ม.ค. 66
ผู้รับรอง	พญ.ชลธิชา รัตนธรร	ประธานคณะกรรมการ PCT		5 ม.ค. 66
ผู้อนุมัติ	นายไชยวัฒน์ เพชรพรรณงาม	ผู้อำนวยการโรงพยาบาล		10 ม.ค. 66

เรื่อง : การคัดกรองที่ห้องฉุกเฉิน

รหัสเอกสาร : ER - 001

แก้ไขครั้งที่ : 1

หน้าที่ : 2/3

หน่วยงาน : งานอุบัติเหตุ-ฉุกเฉิน

วันที่ประกาศใช้ : 10 ม.ค. 2566

ฉบับที่ : 1

1. นโยบาย

เพื่อใช้เป็นแนวทางในการคัดกรองผู้ป่วยฉุกเฉิน ให้เป็นแนวทางเดียวกัน

2. วัตถุประสงค์

เพื่อให้มีเกณฑ์การคัดแยกผู้ป่วยฉุกเฉินและจัดลำดับการบริการทางการแพทย์ ณ ห้องฉุกเฉินเป็นมาตรฐาน สามารถประเมิน คัดแยกระดับความฉุกเฉินและจัดให้ผู้ป่วยฉุกเฉิน ได้รับปฏิบัติการฉุกเฉินตามลำดับความเร่งด่วน ทางทางการแพทย์

3. ขอบเขต

ใช้เป็นแนวทางในการคัดแยกผู้ป่วยฉุกเฉิน โดยใช้เกณฑ์และวิธีการคัดแยกตาม Emergency Severity Index (ESI) Version 4 แบบ 5 ระดับ มาช่วยในการจัดกลุ่มระดับความฉุกเฉิน

1. จุดคัดกรอง
2. แผนกผู้ป่วยนอก (OPD)
3. ห้องอุบัติเหตุและฉุกเฉิน (ER)

4. คำนิยามศัพท์

ผู้ป่วยฉุกเฉิน หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับบาดเจ็บ หรือมีอาการป่วยกะทันหัน ซึ่งเป็นอันตรายต่อการดำรงชีวิตหรือการทำงานของอวัยวะสำคัญจำเป็นต้องได้รับการประเมิน การจัดการและการบำบัดรักษาอย่าง ทันทีทันที่ เพื่อป้องกันการเสียชีวิตหรืออาการรุนแรงขึ้นของการบาดเจ็บหรืออาการป่วยนั้น

5. ผู้รับผิดชอบ

พยาบาลวิชาชีพ ผู้ทำหน้าที่คัดแยกผู้ป่วยฉุกเฉิน (Triage)

- พยาบาลประจำจุดคัดกรอง
- พยาบาลประจำแผนกผู้ป่วยนอก
- พยาบาลห้องอุบัติเหตุและฉุกเฉิน

เรื่อง : การคัดกรองที่ห้องฉุกเฉิน

รหัสเอกสาร : ER - 001	แก้ไขครั้งที่ : 1	หน้าที่ : 3/3
หน่วยงาน : งานอุบัติเหตุ-ฉุกเฉิน	วันที่ประกาศใช้ : 10 ม.ค. 2566	ฉบับที่ : 1

6. ขั้นตอนการปฏิบัติ

ผู้ป่วยทุกรายที่มารับการรักษาที่โรงพยาบาล ต้องได้รับการประเมินเบื้องต้นที่จุดคัดกรอง เพื่อจำแนกอาการหรืออาการแสดงที่อาจก่อให้เกิดอันตรายทั้งทางร่างกายและจิตใจต่อผู้ป่วยหรือญาติ โดยให้ได้รับการรักษาที่ห้องอุบัติเหตุและฉุกเฉิน มีขั้นตอนปฏิบัติดังนี้

1. พยาบาลประจำจุดคัดกรองทำการประเมินผู้ป่วยรายใหม่ก่อนคัดแยกประเภทผู้ป่วยส่งเข้า ER หรือหน่วยงานอื่นๆ
2. พยาบาลประจำจุดคัดกรองส่งผู้ป่วยเข้า ER กรณีอาการและอาการแสดงเข้าได้กับหลักเกณฑ์การคัดกรองผู้ป่วย (ในภาคผนวก) หากไม่เข้าหลักเกณฑ์ข้างต้นให้ส่งผู้ป่วยไปตามจุดบริการที่ผู้ป่วยต้องการ
3. พยาบาลหรือเจ้าหน้าที่ประจำจุดบริการถัดไปดูแลผู้ป่วยต่อจากจุดคัดกรอง
4. กรณีที่จุดคัดกรองงดให้บริการ ให้พยาบาลประจำ ER หรือ OPD เป็นผู้คัดกรองผู้ป่วยตามระเบียบปฏิบัติ
นี้
5. หากพยาบาลผู้ทำการคัดกรองมีความกังวล หรือไม่สบายใจเกี่ยวกับอาการของผู้ป่วย ให้ทำการส่งผู้ป่วยเข้าประเมินใน ER ได้ทันที ทั้งนี้พยาบาลประจำ ER สามารถส่งต่อผู้ป่วยไปยังจุดบริการถัดไปได้ในกรณีผู้ป่วยไม่เข้าตามหลักเกณฑ์การคัดกรองผู้ป่วย (ภาคผนวก)

7. ตัวชี้วัด

- ร้อยละของการคัดแยก Undertriage ที่ ER < ร้อยละ 5
- ร้อยละของการคัดแยก Overtriage ที่ ER < ร้อยละ 15
- ร้อยละการปฏิบัติตาม CPG ในกลุ่มโรคเสี่ยงสูงที่ ER (ACS, Stroke, Trauma, Sepsis) ร้อยละ 100

8. เอกสารอ้างอิง

-

9. ภาคผนวก

ภาคผนวก

หลักเกณฑ์การคัดกรองผู้ป่วยเข้ารับการรักษาในห้องอุบัติเหตุและฉุกเฉิน

ให้ผู้ป่วยที่เข้าได้กับอาการและอาการแสดงดังต่อไปนี้ เข้ารับการรักษาในห้องอุบัติเหตุและฉุกเฉิน

1. สัญญาณชีพ (Vital signs) และ SpO₂

ก. ผู้ใหญ่ (ผู้ป่วยที่อายุมากกว่าหรือเท่ากับ 12 ปีขึ้นไป)

1. Heart rate < 50 bpm หรือ ≥ 120 bpm
2. Systolic blood pressure < 90 mmHg หรือ ≥ 180 mmHg
3. Diastolic blood pressure ≥ 110 mmHg
4. Respiratory rate < 14/ min หรือ ≥ 28 / min
5. ความอิ่มตัวของออกซิเจนในเลือด (SpO₂) < 95% ในผู้ป่วยปกติ หรือ < 92% ในผู้ป่วยโรคปอดเรื้อรัง

หมายเหตุ หญิงตั้งครรภ์ BP $\geq 140/90$ mmHg

ข. เด็ก (ผู้ป่วยที่มีอายุ < 12 ปี)

1. Heart rate

อายุ	ขณะตื่น	เฉลี่ย	ขณะหลับ
0-3 เดือน	< 85 หรือ > 205	140	< 80 หรือ > 150
3 เดือน – 2 ปี	< 100 หรือ > 190	130	< 75 หรือ > 160
2 ปี – 10 ปี	< 60 หรือ > 140	80	< 60 หรือ > 90
> 10 ปี	< 60 หรือ > 100	75	< 50 หรือ > 90

2. Respiratory rate

อายุ	อัตราการหายใจ (ครั้ง/ นาที)
แรกเกิด – 1 ปี	< 30 หรือ > 60
1-3 ปี เตะแตะ	< 24 หรือ > 40
3-5 ปี ก่อนเรียน	< 22 หรือ > 34
6-12 ปี วัยเรียน	< 18 หรือ > 30
> 12 ปี วัยรุ่น	< 12 หรือ > 16

3. Blood pressure

อายุ	ความดันโลหิต (มิลลิเมตรปรอท)
เด็กทารกคลอดก่อนกำหนด	< 55/ 35
0-3 เดือน	< 65/ 45
3-6 เดือน	< 70/ 50
6-12 เดือน	< 80/ 55
1-10 ปี	Systolic BP < (70 + 2x) (X = อายุ (ปี))
> 10 ปี	Systolic BP < 90

4. Temperature

อายุ	อุณหภูมิร่างกาย
เด็ก อายุ $\leq$ 6 ปี	$\geq$ 38.5 องศาเซลเซียส
	$\geq$ 38.5 องศาเซลเซียส มีประวัติ FC
อายุ > 6 ปี – ผู้ใหญ่	$\geq$ 39 องศาเซลเซียส มีอาการร่วม
	$\geq$ 39.5 องศาเซลเซียส

2. ระบบทางเดินหายใจ

1. หายใจเฮือก (Gasping respiration)
2. การใช้กล้ามเนื้อช่วยหายใจ (Accessory muscle use)
3. ปลายมือปลายเท้าซีดหรือเขียวคล้ำและ/ หรือซีฟวรเบา

3. ระบบหัวใจและหลอดเลือด

1. เจ็บแน่นกลางอก/ ลิ้นปี่/ ยอดอกอย่างรุนแรง หรือที่สงสัยภาวะกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือดมาภายใน 48 ชั่วโมง

4. ระบบทางเดินอาหาร

1. ปวดช่องท้องอย่างรุนแรงมา
2. มีประวัติอาเจียนเป็นเลือด / Coffee-ground ร่วมกับซีฟวรมากกว่า 100 ครั้ง/ นาที่
3. มีประวัติถ่ายอุจจาระเป็นเลือด/ melena ร่วมกับซีฟวรมากกว่า 100 ครั้ง/ นาที่ มาภายใน 48 ชั่วโมง

5. ระบบทางเดินปัสสาวะและระบบสืบพันธุ์

1. ผู้ชายที่ปวดอัณฑะอย่างรุนแรง
2. ผู้หญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะเลือดออกทางช่องคลอด
3. ผู้หญิงที่ประวัติขาดประจำเดือน, ปวดท้องน้อยและมีเลือดออกทางช่องคลอด

6. ตา หู คอ จมูก

1. มีประวัติมองเห็นไม่ชัดเจนเฉียบพลันมาภายใน 24 ชั่วโมง
2. มีอาการแสดงสงสัยภาวะทางเดินหายใจอุดตัน เช่น Suprasternal notch retraction, เสียงแหบ, มือเท้าเขียวและ/ หรือเลือดกำเดาไหลออกมาตลอด

7. ระบบประสาท

1. ชัก
2. หมดสติ
3. มีระดับความรู้สึกตัวเปลี่ยนแปลง (Alteration of consciousness) หรือ GCS score ลดลง > 2 จากปกติ
4. มีประวัติสงสัยโรคหลอดเลือดสมอง ได้แก่ แขนและ/หรือขาอ่อนแรงหรือรู้สึกชาซีกเดียว, มุมปากเบี้ยวหรือพูดไม่ชัดมาภายใน 72 ชั่วโมง

8. ระดับน้ำตาลในเลือด

< 50 mg/dl ในผู้ป่วยปกติหรือ < 70 mg/dl ในผู้ป่วยเบาหวานหรือ ≥ 400 mg/dl

9. จิตเวช

1. มีอาการคลุ้มคลั่ง หวาดระแวง
2. มีประวัติทำร้ายตนเอง หรือผู้อื่นเนื่องจากภาวะทางจิตเวช

10. นิติเวช

1. มีประวัติถูกระงับหรือทำร้าย (ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของ OSCC)
2. มีประวัติถูกทำร้ายร่างกายและมีแนวโน้มจะเป็นคดีความทางกฎหมาย
3. กรณี ผู้ป่วยหรือญาติแสดงกิริยาร้าว/ ต่ำทอ/ แสดงความไม่พึงพอใจที่เกินความควบคุม

11. Trauma Patient

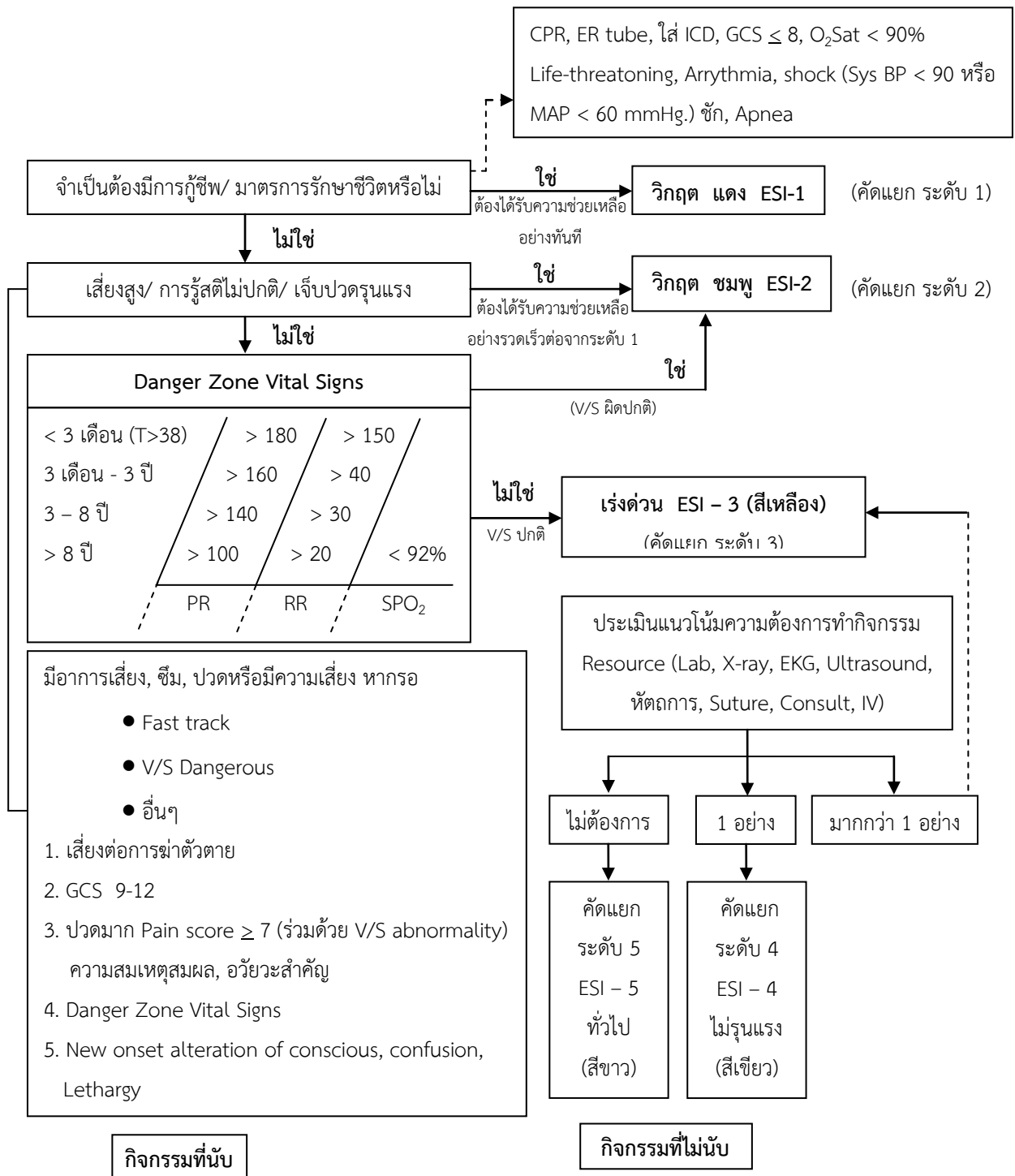
1. ได้รับอุบัติเหตุทุกกรณีมาภายใน 24 ชั่วโมง
2. ได้รับอุบัติเหตุและมีบาดแผลตามร่างกายมากกว่า 24 ชั่วโมง (กรณีนี้สามารถส่งพบแพทย์ OPD ได้ก็ต่อเมื่อมีการดูแลเบื้องต้นและผู้ป่วยตื่นดี เดิน/ หรือนั่งรถเข็นได้, ไม่มีแขน/ ขาผิดรูป)
3. แขน/ ขาผิดรูป สงสัยกระดูกหักมาภายใน 7 วัน

12. อื่นๆ

1. ผู้ที่ไม่สามารถเดิน/ นั่งรถเข็นได้ จำเป็นต้องใช้เปลนอน หากเป็น New case ให้แพทย์ ER ดูแลรักษา แต่หากเป็น Case F/U ให้แพทย์ผู้ทำการนัดดูแลรักษา
2. พยาบาลผู้ทำการคัดกรองมีความไม่สบายใจเกี่ยวกับอาการของผู้ป่วย แต่ไม่เข้าเกณฑ์การคัดกรองข้างต้นสามารถส่งผู้ป่วยเข้า ER

ด่วน OPD	ER
เด็ก อายุ ≤ 6 ปี BT = 38 – 38.4°C	อายุ < 6 ปี BT = > 38.5°C หรือ BT = $\geq 38^\circ\text{C}$ มีประวัติ FC
เด็กอายุ > 6-14 ปี BT = $\geq 38 - 38.9^\circ\text{C}$ BT = 39 – 39.4°C (ไม่มีอาการร่วม)	อายุ < 6 ปี – ผู้ใหญ่ BT = $\geq 39^\circ\text{C}$ + มีอาการร่วม BT = 39.5°C
อายุ > 14 – ผู้ใหญ่ BT = 38.5 – 39.4°C	
	ผู้ใหญ่ PR < 50 หรือ > 120 ครั้ง/ นาที
ผู้ใหญ่ BP $\geq 160/100 - 179/109$ mmHg	ผู้ใหญ่ BP $\geq 180/110$ mmHg
ผู้ป่วยประวัติ HI ภายในระยะเวลา 24 ชม. แต่ GCS = 15 คะแนน	หญิงตั้งครรภ์ BP $\geq 140/90$ mmHg
ผู้ป่วย Epilepsy มีประวัติขาดยาหรือมีประวัติ ชักเกร็งมาในระยะเวลา 1 เดือน	ความอิ่มตัวของออกซิเจนในเลือด (SpO2) < 95% ในผู้ป่วยปกติ หรือ < 92% ในผู้ป่วยโรคปอดเรื้อรัง
ผู้ป่วยที่ Pain score 5-6 คะแนน	ผู้ป่วยที่ Pain score ≥ 7 คะแนน
หมายเหตุ อาการร่วม หมายถึง หนาวสั่น ปวดศีรษะมาก หรือเวียนศีรษะ	

เกณฑ์และวิธีการคัดแยก

กิจกรรมที่นับ

- Lab (เจาะเลือด, ตรวจปัสสาวะ)
- EKG, X-ray, Ultrasound
- IV fluid (hydration)
- ฉีดยา IV, IM หรือพ่นยา
- Consult เฉพาะทาง

กิจกรรมที่ไม่นับ

- การตรวจร่างกาย (History & Physical exam)
- On HL
- ยากิน ยาฉีด ตามนัด
- ฉีด Tetanus toxoid, TT, TAT
- โทรตามแพทย์เวร
- Sling, Splint, ล้างแผล, Cold pack

Bophloi Emergency Triage Score

แดง ควรได้รับการตรวจทันที	ชมพู ควรได้รับการตรวจภายใน 10 นาที	เหลือง ควรได้รับการตรวจภายใน 30 นาที	เขียว ควรได้รับการตรวจภายใน 1 ชม.	ขาว ควรได้รับการตรวจภายใน 2 ชม.
- ภาวะหัวใจหยุดเต้น - หายใจเฉื่อย - PR < 40 or > 150 - RR < 10 or > 30 - Air Hunger - Oxygen sat < 90% - ผู้ป่วยอยู่ในภาวะชัก - ผู้ป่วย Fast track	- หญิงตั้งครรภ์ BP $\geq$ 140/90 mmHg - PS $\geq$ 7 คะแนน - Chest pain ภายใน 48 ชม. - สงสัย Stroke ภายใน 72 ชม. - ปวดมาก Pain score $\geq$ 7 - มีประวัติมาด้วยชักเกร็ง	- PR < 50 or > 120 - SBP < 90 or $\geq$ 180 mmHg - DBP $\geq$ 110 - RR < 14 or $\geq$ 28/min - SpO₂ < 95% ในคนปกติ - SpO₂ < 95% ในผู้ป่วยโรคปอดเรื้อรัง - ได้รับอุบัติเหตุทุกกรณีภายใน 24 ชม. - แขนขาผิดรูป สงสัยกระดูกหักมาภายใน 7 วัน - อายุ $\leq$ 6 ปี - BT $\geq$ 38.5°C หรือ - BT $\geq$ 38.5°C มีประวัติ FC - อายุ > 6 ปี - BT $\geq$ 39°C + มีอาการร่วม - BT $\geq$ 39.5°C - กระดูกหักที่ยังไม่ได้ตาม - ผู้ป่วยที่ต้องทำกิจกรรมทางการแพทย์มากกว่า 1 อย่าง - Case HI GCS 10-13	- อายุ $\geq$ 6 ปี BT = 38 - 38.4°C	- ฉีดยาทำแผล - ตรวจโรคทั่วไป